

De Balans

Zomer editie

Juni 2023 - Jaargang 44 nummer 5

Redactioneel

Buiten is het 30 graden, maar binnen is het koel, de juiste omstandigheden voor een zomerse Balans!

Kees zocht weer een plek om buiten te kunnen schaken. Peter heeft weer een aantal combinaties gevonden en John geeft een kijkje op zijn gambietjes. Er is nieuws van de Bestuurstafel en Herman bericht over Anton en DRL5. Timo heeft weer wat nieuws bedacht en ik vind dat een reuze interessant thema voor de komende rubrieken van zijn hand.

Jacco vraagt zich af wie kampioen wordt en daarom staat de eindranglijst achterin dit nummer. Steven Ros komt nog even terug op een partij die hij speelde in het recentste OKU en ikzelf op een uit het recentste ACO World Championship Super Seniors.

Veel leesplezier gewenst!

Jos Heesen

Colofon

De Balans is het clubblad van UCS De Rode Loper en verschijnt minimaal 4x per jaar.

Kopij kun je sturen naar:

redactie@ucsderodeloper.nl

Redactie en vaste schrijvers:

- Peter Das
- Jos Heesen
- John Temming
- Kees Volkers
- Timo Können

Voor meer informatie over UCS De Rode Loper:

www.ucsderodeloper.nl

waar ook ons forum te vinden is.

UCS De Rode Loper is opgericht op: **25 november 1930.**

Ereleden van de club zijn:

- Nico van Harten
- Jan Polders
- Jan Prins

Inhoud:

• Van de bestuurstafel	3
• Anton	5
• Wat lees je	6
• Kampioen?	11
• OKU 2023	13
• Best Game	15
• Rode Lopers combineren	16
• Bewijsstuk A	18
• Schach in Freien	21
• DRL 5	23
• Gambietje hier en daar	25
• Oplossingen combinaties	31
• Ranglijst	34

Van de Bestuurstafel

Henk van Lingen

Terwijl het buiten volop zomer is, sluiten we deze week ons clubseizoen af met het traditionele Knock-Out toernooi. In een ontspannen sfeer gaan we daar de laatste, en volgens sommigen mooiste, trofee van onze club vergeven. Een forse Rode Loper, uiteraard. De kaarten voor alle overige clubprijzen zijn reeds geschud. Afgelopen week speelden we onze laatste interne ronde. De koplopers troffen elkaar daar, zoals al voorzien was. Marcel Scholten moest zien te winnen, waarmee mogelijk de reglementair vastgestelde barrage (een tweekamp in de zomer) in beeld zou komen. Henk Dissel wist echter met zwart solide naar remise te laveren. Henk heeft de partij reeds uitgebreid van commentaar voorzien op ons webforum. Daarmee heeft Henk zijn eerste clubkampioenschap bij De Rode Loper gerealiseerd. Een knappe en verdiende prestatie na een succesvol seizoen. Proficiat Henk! Onze interne zit er nu op, maar er kan natuurlijk de hele zomer door geschaakt worden. Niet alleen in Amsterdam, Vlissingen en Dieren, maar ook gewoon in onze eigen zaal. Volgens vertrouwd recept organiseren we samen met Paul Keres en Moira-Domtoren wederom

de Zomer Avond Kompetitie (ZAK). Acht woensdagen op rij. De formule is zijn zomerse zelf gebleven: vrijblijvender kun je een zomertoernooi niet organiseren. Je kunt elke ronde besluiten of je mee wil doen. Je speelt tegen een tegenstander van vergelijkbaar niveau en bij voorkeur niet tegen clubgenoten. De laatste woensdagavond van augustus zal onze jaarlijkse ledenvergadering zijn. Half juli komt een vooraankondiging via de mail en

half augustus zal de deadline zijn voor het indienen van eventuele voorstellen. Voornaam onderdeel van de vergadering dit jaar zal zijn het vervangen van onze statuten.

Tevens zijn er twee afzwaaiende bestuursleden (Arjan en Peter). We zijn verheugd te kunnen melden dat er in de personen van Jesse van den Hof en Thom Zwambord reeds kandidaten zijn gevonden om de lege plekken in te nemen.

Aansluitend aan de ALV zal ook de schoonheidsprijs weer uitgereikt worden. Afgelopen seizoen stond de schoonheidscommissie voor het laatst onder leiding van Klaas van der Horst.

In onze kersverse clubkampioen hebben we echter een waardig opvolger gevonden. Naast alle partijen die in dit clubblad zijn verschenen, dingen ook alle becommentarieerde partijen mee die

jullie tot 1 augustus nog posten in het juiste draadje op ons webforum.

Op bestuurlijk vlak zijn verder geen grote nieuwtjes te melden. De situatie rond zaal Dijkzicht is de laatste maanden ongewijzigd. De gemeente roert zich niet, en Dijkzicht gaat ondertussen rustig door met het afbouwen van schulden. Geen reden tot grote zorg momenteel. Ons materiaal is aangevuld met 8 extra sets houten borden en stukken.

Nationaal is het KNSB jubileum gevierd in het Spoorwegmuseum, en staat komende week het NK op de rol in stadion Galgenwaard. Aardig om tot slot te melden is wellicht dat Paul Keres hun gebruikelijke rapidtoernooi op de eerste zaterdag van september dit keer in zaal Dijkzicht zal houden. De inschrijving gaat binnenkort open.

Ik wens jullie allemaal een hele goede zomer namens het hele bestuur.

Anton

Herman van der Ploeg

Na het schokkende, onverwachte overlijden van Anton Rosmüller ben ik wat werk van hem gaan herlezen. Hierbij drie gedichten uit de bundel *In mij woont mijn moeder leeft mijn vader* (2012) die mij raakten. Ter herinnering aan een bijzondere man.

++++

*Kuisheid armoede en gehoorzaamheid
zijn drie gewone woorden
maar heb je ze je eigen gemaakt
ben je voor een gewoon burgerlijk leven
voorgoed verloren*

++++

Neerslachtigheid

*Geen zin in wakker worden
geen zin in
geen zin*

*geen zin in opstaan
geen zin in
geen zin*

*alleen maar slapen
alleen maar
alleen*

++++

*Lopend over de vrijmarkt
trekt mijn maag samen*

*Ik zie mijn moeder voor me
op de markt wetend wat ze wil*

*Ik loop achter haar aan
wetend met mijzelf geen raad*

*voor mijn deur wordt
hartstochtelijk geschaakt*

++++

Anton Rosmüller (1947-2023)

Wat lees je? (1)

Timo Können

Er ontbrak nog iets aan dit onvolprezen blad, maar wat? Opeens wist ik het: een rubriek over de boeken die Rode Lopers aan het lezen zijn. Zo komt er weer eens iets persoonlijks in de Balans, zonder dat het meteen een diepte-interview hoeft te zijn – met de bijbehorende hoeveelheid werk. Drie telefonische interviews van een kwartier volstaan! De eerste aflevering komt wel een beetje op de valreep van het seizoen, maar dat is misschien juist wel handig voor al die mensen die nog vakantieleestips zoeken...

De keus van de respondenten is willekeurig. Het leek me dan ook het gemakkelijkst te beginnen bij degene die op de alfabetische ledenlijst bovenaan staat: *Eric van Aart*. Het was woensdagavond en hij bleek op het punt te staan om naar de club te gaan – een mogelijkheid waar ik even niet aan had gedacht, foei natuurlijk – maar hij was toch gaarne bereid me te woord te staan.

Wat lees je?

‘*De democratie crasht* van Kees Verhoeven, een Kamerlid van D66. Het is een zeer intrigerend boek over de sluipende gang van de digitalisering in de maatschappij en alles wat we daarbij niet in de smiezen hebben, maar dat wel ons leven kan beïnvloeden. Verhoeven beschrijft wat hij allemaal heeft

meegemaakt in de Tweede Kamer: het toeslagenschandaal bij de Belastingdienst, de problemen met de corona-app, de sleepnetdiscussie, de kwestie met het Chinese bedrijf Huawei enzovoort enzovoort.

Het boek analyseert waarom het zo lastig is grip op het digitaliseringsproces te krijgen en te zorgen dat er goede keuzes worden gemaakt. Stellige overtuigingen van politici en ambtenaren, die vaak ook sterk worden beïnvloed door hun directe omgeving, zorgen nogal eens voor verkeerde afslagen. Een waanzinnig interessant boek!’

Eric van Aart

Waarom juist dit boek?

‘Ik heb het van mijn broer gekregen, die bij de ICT-afdeling van de Belastingdienst werkt. Zelf ben ik ook nogal een hobbyist op het gebied van AI, algoritmen en kwantitatieve onderzoekstechnieken. Dat heeft te maken met mijn werk als programmamanager bij het

projectmanagementbureau van de gemeente Amsterdam. Ik werk aan thema's als veiligheid en verkeersmanagement, waarbij het belangrijk is dat je uit je data goede informatie haalt.'

Lees je vaker dit soort boeken?

'Ja, bij voorkeur boeken die met de actualiteit en maatschappelijke kwesties te maken hebben. De trigger ligt vaak dichtbij, bij de dingen waar ik overdag mee bezig ben. Maar ik houd ook van romans. Zoals *Rechts en links* van Joseph Roth, dat ik kort geleden heb gelezen. En nu moet ik weg! Ik speel vanavond tegen Nonso, dat wordt wat...'

Een willekeurige sprong op de ledenlijst en we belanden bij *Herman van der Ploeg*. 'Ik dacht dat je me belde om in te vallen in een KNSB-team, dat ik weer een stuk weggeef,' is zijn eerste reactie. 'Maar boeken zijn een prima onderwerp. Ik ben op vakantie in Noordwijk en zit op een balkon met uitzicht op zee. Schiet maar!'

Wat lees je?

'*Shuggie Bain*, een roman van de Schotse schrijver Douglas Stuart. Het gaat over een jongen die in de jaren tachtig in armoede opgroeit in Glasgow, met een alcoholistische moeder. Hij probeert iets van zijn leven te maken. De liefde voor zijn moeder blijft, ondanks haar alcoholisme. Langzamerhand krijg ik het

gevoel dat er meer aan de hand is, is hij misschien homo?'

Het boek heeft in het VK in 2020 de Booker Prize gewonnen en is overladen met goeie recensies. Een aanrader voor alle clubleden! Ik lees het in vertaling, want ik ben zelf vertaler en zo hoop ik meteen wat te leren.'

Herman van der Ploeg

Lees je meestal romans?

'Ja. Ik heb Engelse taal- en letterkunde gestudeerd en ben afgestudeerd in letterkunde, dus ik ben een en al roman- en poëzielezer. In hetzelfde nummer van de Balans waarin je stukje komt bespreek ik nog een dichtbundel van Anton Rosmuller.'

Hoe gaat het met het vertalen?

‘Ik ben nu met pensioen, ik ben bijna 68, maar ik vertaalde thrillers uit Engels. Van Philip Kerr bijvoorbeeld, misschien zegt die naam je iets. Twee keer is een door mij vertaald boek tot thriller van het jaar uitgeroepen door NRC of Vrij Nederland. Daar was ik heel trots op. Het is een uitermate slecht betaald beroep, dus ik kan het niemand aanraden, maar wel erg leuk. En als zzp’er kun je het lekker thuis doen.

Het zou leuk zijn als dit stukje me helpt om clubleden beter te leren kennen – er zijn zo veel nieuwe leden. En ik wil graag invallen, ik ben in vorm. Nu even een glaasje rosé, het is bloedheet hier!’

De derde naam die uit de hoge hoed komt is die van *Els Goudriaan*. Ze blijkt iets met Herman gemeen te hebben: ‘Ik ben in twee boeken bezig, de ene is een thriller,’ zegt ze. ‘De andere is een ingebonden jaargang van de *Donald Duck*. Dat zijn ook de twee soorten boeken die ik algemeen het liefst lees.’

Wat die thriller betreft, welke is het?

‘*De rode koningin* van Juan Gómez-Jurado. Hij is een nieuwe ster aan het firmament en het boek wordt flink aangeprezen in de boekhandel. Het gaat over een intelligente vrouw die de politie helpt met het oplossen van een moordzaak in de hogere kringen. Het onderzoek moet zoveel mogelijk geheim blijven. Ik vind het eerlijk gezegd niet

flitsend en een beetje een standaardverhaal. Maar nu ik erin begonnen ben wil ik het ook uitlezen. Ik doe telkens twee of drie pagina’s.

Els Goudriaan

Wie ik wel erg goed vind is de Zweedse schrijver Håkan Nesser. Zijn thriller *Herfst op Gotland* heb ik net uit, die heb ik nu uitgeleend aan Wim van Hoek. Er

zit veel in: de psychologie van de hoofdfiguren, Zweden als samenleving, het landschap dat een bepaalde sfeer aan het verhaal geeft. Nesser schrijft subtieler dan Gómez-Jurado, hij mikt niet op effect. Het is literair, maar ook spannend.

En verder lees ik dus heel veel Donald Ducks. Vooral als ik niet kan slapen, wat vaak wel een paar uur kan duren. In het verhaal dat ik nu lees heeft Donald een zeldzame plant in zijn tuin, die zijn hele huis dreigt te overwoekeren. Hij wil die plant niet kwijt, maar is op den duur wel gedwongen er de strijd mee aan te binden. Uiteindelijk krijgt hij de plant eronder door zijn tuin onder water te zetten. Maar in het moeras dat zo ontstaat blijkt dan weer een zeldzame brulkikker te zitten. Om die kwijt te raken zit er niets anders op dan de hele tuin onder het cement te stoppen. Haha!

Net twee maanden geleden heb ik mijn abonnement op de Donald Duck overgedaan aan mijn dochter, die het huis uitging om te gaan samenwonen. Er komen dus geen nieuwe nummers meer bij, maar dat is niet zo'n probleem. Ik heb namelijk al een hele Billy (de bekende boekenkast van Ikea, red.) vol met ingebonden jaargangen. Na een jaar of vijf kun je zo'n bundel best opnieuw lezen, dan ben je de verhalen wel vergeten.

Ik heb ook nog een paar heel oude Donald Ducks, uit de jaren vijftig, want

ik ben ook wel een verzamelaar. Zo heb ik een tijd postzegels en Russische ansichtkaarten verzameld, maar dat was op een gegeven moment wel genoeg. Dit is ook geen goede tijd om iets Russisch te sparen, haha. Wordfeud en schaken zijn mijn andere hobby's. Succes met je stukje!'

ZOMERAVOND SCHAAK 2023 KOMPETITIE

Voor huisschakers, caféschakers en clubschakers
Indeling tegen spelers van gelijke sterkte!

- 8 Woensdagen in de zomer
- Zomers speeltempo! (1½ uur per persoon)
- Aanvang partijen 20.00 uur
- Je kunt iedere woensdag instappen
- Vooraf aanmelden via de website
- € 3,- per avond, jeugd half geld
- Elke week leuke rondeprijzen!
- Denksportcentrum Dijkzigt, Boorstraat 107, Utrecht

Schaak een
avondje
mee!

WOENSDAG

5 juli	2 augustus
12 juli	9 augustus
19 juli	16 augustus
26 juli	23 augustus

www.nozel.net/zak

Kampioen?

Het is waarschijnlijk maar niet zeker dat Henk Dissel dit jaar kampioen wordt. Ik schrijf dit na de 31e ronde die Henk verliest maar wel De competitie is nogal een krabbenmand en Henk blijkt tot nu toe de hoofdkrab. Soms doe ik iets wat hem helpt.

26.10.2022

**1.g3 e5 2.Lg2 Pc6 3.c4 f5 4.Pc3 Pf6
5.d3 Lc5 6.e3 0-0 7.Pge2 d6 8.0-0 a6
9.a3**

Niks aan de hand hier...

Le6 10.d4

Oeps! 1-0

Dit lijkt een opzichtige poging om Henk het kampioenschap te laten verkrijgen.

Het kan subtieler.

29.03.2023

**1.d4 Pf6 2.Pf3 g6 3.c4 Lg7 4.Pc3 d6
5.e4 0-0 6.Ld3
Le2 is nauwkeuriger.
6...Pc6 7.d5 Pe5**

8.Pxe5 dxe5 9.0-0

Wit is iets beter.

9...Ph5 10.f4

Alea iacta est¹, helaas de verkeerde dobbelsteen, 10.Le3 was het logische alternatief

¹ Grappig in het geval van [blacked out]: **Alea iacta est** is een Latijnse zegswijze en wordt meestal vertaald als *de teerling is geworpen*, ofwel *de dobbelsteen is geworpen*.

10...Pxf4 11.Lxf4

Tactisch gaan er wat dingen fout.

11...exf4 12.Txf4 Dd6

Auw!

Dit is de tactiek.

13.Tf1 Db6+ 14.Kh1

Tf2 is de zet van de computer maar verliest uiteraard een kwal.

14...Dxb2

Dit verliest ook een kwal.

Wit werd weggespeeld na de opening.
(een opmerking van Fritz)

Blunder waarde: Wit=0.50/Zwart=0.08
(foutloos) (ook een opmerking van Fritz.)

Dus als Henk kampioen wordt heb ik wel
een wijntje verdiend.

OKU 2023 group B

Dit jaar heb ik met meerdere Rode Lopers deelgenomen aan de 48e editie van het Open Kampioenschap van Utrecht (OKU 2023).

Na een moeizame start (verlies tegen Wim van Hoek, gevolgd door remise) en 2 byes op de zaterdag probeerde ik er op de zondag nog iets van te maken.

In ronde 5 mocht ik met zwart aantreden tegen (Paul Keres), wat me zowaar een schoonheidsprijs opleverde in de B-groep.

De aanwezige jury schreef het volgende n.a.v. de laatste stelling in de partij: "

ging dwars door het midden, waar de koning van nog bivakkeerde. Dat kon niet goed aflopen voor wit, en nadat de stofwolken waren opgetrokken, hield een vol paard over."

Wit:

Zwart:

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pc3 Lb4

4.Lg5

Nimzo-Indisch: Leningrad variant. **4...h6**

5.Lh4 O-O 6.Tc1 c5

Of 6...d5 7.e3 c5

7.e3 d5

Hier besloot wit in plaats van stukontwikkeling zijn loper alsnog af te ruilen.

8.Lxf6

Sterker was om initiatief te nemen in het centrum met

a) 8.cxd5 Lxc3+ 9.bxc3 exd5 10.dxc5 Le6 11.Ld3 (of 11.Pf3

b) 8.dxc5 dxc4 9.Lxc4 Dxd1+ 10.Kxd1 g5 11.Lg3

8...Dxf6 9.dxc5 Td8

Sterker was 9...dxc4, maar ik was onterecht bang voor 10.Dd4 e5

11.Dxc4 Pc6 12.Pf3 met compensatie voor de c-pion door het sterke loperpaar: 12...Le6

10.cxd5 exd5 11.Dd4 Lxc3+ 12.Txc3 Dg6

Dit voorkomt de snelle ontwikkeling van de witte loper.

13.Tc1

Of 13.Ld3 Dxc2

13...Pc6 14.Dd2 Le6

Een logische misser ter voorbereiding van d4 (meteen 14.d4! is sterker), maar wit reageert niet adequaat.

15.f3

Hier was 15.Pe2 de enige zet om in het spel te blijven: 15...d4 16.Pf4 **15...d4**

16.e4 Lxa2 17.Lc4

De koning moet weg van het centrum. Dus 17.Kf2, 18.Ld3 en 19.Ph3 gevolgd door Pf4.

17...Lxc4 18.Txc4 De6

Of 18...Pe5 19.Txd4 Txd4 20.Dxd4 Dxd4 21.Dxe5 Dxd1.

19.Tc1

Het werd hoog tijd om te profiteren van de koning in het centrum.

19...f5 20.Ph3 fxe4 21.Pf4 De5

Dreigt 22... e3.

22.Pe2

De in de intro beschreven situatie!

22...d3 23.f4 e3

Ik kon dit (schijn-) dameoffer niet weerstaan met de dreiging van exd2, gevolgd door dxe2; al zag ik na het zetten dat wit met 24. Dxd3! de partij nog onnodig kon verlengen. Het beste was de druk op de stelling te behouden via bijvoorbeeld Dh5 of De6.

24.fxe5 exd2+ 25.Kxd2 dxe2+ 26.Kxe2 Pxe5

Wit gaf hier op 0-1.

Best Game

Als tegenhanger van de partijen van , geef ik hieronder mijn partij tegen Wolfgang Mendow.

De partij won de prijs voor Beste Partij toegekend door Daniel King op het ACO Super Senior WC 2023.

ACO staat voor Amateur Chess Organisation en Super Senior wil zeggen dat de deelnemers 65+ waren.

Het 9 ronden Zwitserse toernooi werd begin mei 2023 gehouden in een 5 sterren resort op het Griekse eiland Kos.

1. Pc3 Pf6 2. e4 e5 3. f4

Via zetomwisseling zijn we terecht gekomen in de hoofdvariant van het Weens Gambiet. Dat gambiet is al bekend sinds het midden van de 19e eeuw, toen het vaak werd gespeeld in de Weense schaakcafés (vandaar de naam).
3... d5 4. fxe5 Pxe4 5. Pf3 Pc6 6. d3 Pxc3 7. bxc3 Le7 8. d4 Lg4 9. Le2 O-O 10. O-O Pa5 11. De1 Lf5

Er was nog weinig aan de hand, maar nu gaat het beginnen!

12. Ld3 Lg6 13. e6 f6

Zwart wil voorkomen dat er een wit paard op e5 komt, maar beter is: 13... Dd6.

14. Ph4 +- Lxd3 15. cxd3 g6

En dat is weer tegen Pf5, maar beter was toch 15... Te8.

16. Dg3!

Wit dreigt nu te winnen met Pxd6!

16... Dd6?

Eigenlijk de eerste fout van zwart. Hij had beter iets kunnen spelen als: 16... De8 17. Lh6 (17. Dxc7 Pc6) 17... c5 18. dxc5 Lxc5+ 19. Kh1 Le7 20. Lxf8 Kxf8.

17. Lf4 Dxe6?

En dit is nummer twee, en dat is er één te veel. Beter is: 17... Dd8 18. Pxd6 De8 19. Pxe7+ Kh8 20. Pxd5 Dxe6 21. Pxc7 Dd7 22. Pxa8 Tg8.

18. Tae1 Df7 19. Pf5

Nu is fors materiaalverlies niet meer te voorkomen, daarom: 1-0

Rode Lopers Combineren aflevering 44

Peter Das

Wanneer is iets nou tactiek? Bij diezelfde vraag stond ik in de vorige aflevering ook stil. Na een gesprekje met Geurt bij de schaakkraam op koningsnacht, (wat lijkt dat alweer lang geleden: het kwik liep die nacht nog terug tot vlakbij het vriespunt en achter de ruggen van de schakers zagen we door het raam Anton Rosmuller nog ‘gewoon’ op zijn vertrouwde plek zitten) is die vraag nog wat verder aangescherpt.

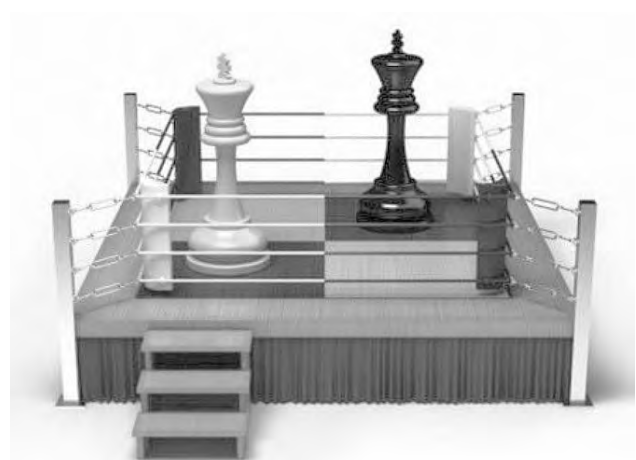
Geurt had zijn hoofd gebroken over een specifieke opgave in de vorige aflevering: “Toen ik de oplossing zag, dacht ik, is dat nou tactiek?” Hij had op zichzelf wel een punt. De bewuste manoeuvre uit de partij Dissel – Van Apeldoorn (15 april 2023) leverde ‘slechts’ een pion plus wat positioneel voordeel op waardoor de stelling weer gelijk werd getrokken. In een partij, zeker in een lange ‘klassieke’ zou je er heel blij mee zijn. Maar voor een combinatierubriek? Als oplosser zoek je toch naar iets groots-en-meeslependers.

Dankzij de reflectie van Geurt heb ik de vraag dus wat aangescherpt. Wanneer is een combinatie geschikt voor in de combinatierubriek? Bij de oplossingen van deze aflevering heb ik mijn gedachten er wat over laten gaan. Reacties zijn uiteraard welkom.

Jaap Kamminga en Marcel Scholten waren deze keer de inzenders. Jaap en Marcel, bedankt!

De oplossingen lopen op in moeilijkheidsgraad. De eerste drie oefeningen zou je snel moeten kunnen vinden. Daarna wordt het wat pittiger,

Heb jij, net als Jaap en Marcel, in een van je recente of minder recente partijen een mooie combinatie gespeeld of gezien en lijkt jou een vermelding in De Balans ook wel leuk, stuur ze dan met oplossing bij voorkeur in pgn of FEN formaat (een screenshot gaat ook wel lukken) op naar drlcombinaties@gmail.com. Fragmenten uit internetpartijen zijn ook welkom, mits ze zijn voorzien van naam of *nickname* van tegenstander, type partij (snelschaak, rapid, correspondentie, etc.) en gespeelde datum. De mooiste ervan worden opgenomen in *Rode Lopers Combineren*.

Stelling 1: zwart aan zet

Stelling 4: wit aan zet

Stelling 2: zwart aan zet

Stelling 5: wit aan zet

Stelling 3: wit aan zet

Stelling 6: zwart aan zet

Bewijsstuk A

chat.openai.com

Zoals de schrijver van dit stuk (zie hierboven) doet vermoeden, is hier iets bijzonders aan de hand. Recentelijk werd ik (red.) getriggerd door verhalen over Artificial Intelligence (AI), hoe die hele lappen tekst konden ophoesten na een willekeurige vraag van een internetgebruiker (zie ook de rubriek Wat lees ik?).

Dat wil ik wel eens zien dacht ik en gaf aan de Chat AI van Openai.com de volgende opdracht:

“Write a short story about a murdertrial where a game of chess is exhibit A”.

Alles moet natuurlijk in het Engels, dus voor hen die niet zo thuis zijn in de Engelse taal heb ik het stuk door een andere AI laten vertalen (Google Translate) en dan komt er iets uit waar ik stil van werd:

“De rechtszaal gonsde van verwachting toen het moordproces tegen Jonathan Anderson begon. Jonathan, een gerenommeerd schaakgrootmeester, werd ervan beschuldigd zijn oude rivaal, Victor Stevens, in een vlaag van woede te hebben vermoord na een verhitte wedstrijd. De aanklager had een overtuigende zaak tegen Jonathan verzameld, maar de verdediging geloofde dat ze zijn onschuld konden bewijzen met een onconventioneel bewijsstuk: bewijsstuk A, een schaakspel.

Toen het proces begon, presenteerde de aanklager hun getuigen en bewijzen, waarmee ze een beeld schetsten van een bittere rivaliteit die tot een tragische afloop was geëscaleerd. De getuigen getuigden van Jonathans geschiedenis van intense concurrentie en vijandigheid jegens Victor. Ze beweerden dat er op de avond van de moord een ruzie uitbrak tussen de twee schakers en dat Jonathans woede de overhand kreeg.

De verdediging, geleid door de briljante advocaat, Samantha Roberts, had een andere theorie. Ze voerden aan dat Jonathans reputatie als felle concurrent niet verward moest worden met een neiging tot geweld. Samantha geloofde dat het schaakspel zelf de waarheid kon onthullen.

Met toestemming van de rechtbank presenteerde Samantha bewijsstuk A, een schaakbord dat was opgesteld om de laatste wedstrijd tussen Jonathan en Victor na te bootsen. Toen het schaakbord voor de jury op een tafel werd geplaatst, viel de zaal stil, gefascineerd door de mystiek van het oude spel.

Samantha begon het spel, zet voor zet, te analyseren en benadrukte de strategische keuzes van beide spelers. Ze legde uit hoe schaken spelers in wezen verplichtte om meerdere zetten vooruit te denken, te anticiperen op de zetten van hun tegenstander en risico's en beloningen te

evalueren. Ze voerde aan dat dit een spel was dat kalmte, discipline en beheersing van emoties vereiste.

Terwijl Samantha de zetten van het spel bekeek, wees ze op een kritiek moment. Het was een positie waar Jonathan de kans kreeg om schaakmat te zetten, maar in plaats daarvan deed hij een schijnbaar suboptimale zet, waardoor Victor het voordeel terugkreeg. Samantha voerde aan dat deze zet aantoonde dat Jonathan in staat was zijn emoties te beheersen, zelfs midden in een spel met hoge inzetten.

De verdediging riep deskundige schakers op om te getuigen en analyseerde het spel samen met Samantha. De experts waren het erover eens dat de zet die Jonathan maakte, waarbij hij een voordeel opofferde, een strategische beslissing was om het spel te verlengen in plaats van het abrupt te beëindigen. Ze legden uit dat het blijk gaf van sportiviteit en respect voor het spel, ondanks het competitieve karakter tussen de spelers.

Toen Samantha haar betoog afsloot, drong ze er bij de jury op aan te overwegen dat een man die zijn leven wijdde aan het beheersen van de complexiteit van het schaakspel, niet zou bezwijken voor een impulsieve daad van

geweld in het heetst van de strijd. Ze benadrukte dat bewijsstuk A niet alleen een spel presenteerde, maar ook een glimp van Jonathans karakter liet zien, waarbij hij zijn vermogen onthulde om zijn emoties te beheersen en weloverwogen beslissingen te nemen.

De jury trok zich terug om te beraadslagen en na uren van contemplatie kwamen ze terug met een vonnis van **niet schuldig**. Het gepresenteerde bewijsmateriaal, inclusief bewijsstuk A, had voldoende twijfel doen rijzen over Jonathans schuld. Het schaakbord was een symbool geworden van strategie, intellect en zelfbeheersing die uiteindelijk hielpen Jonathans vrijheid veilig te stellen.

Toen het proces was afgelopen, liep Jonathan als een vrij man de rechtszaal uit, gerechtvaardigd door de kracht van een schaakbord dat zijn rol van louter spel had overstegen en de waarheid achter de beschuldigingen van moord had onthuld. De wereld zou zich voor altijd de rechtszaak herinneren waarbij een schaakpartij bewijsstuk A werd, wat bewees dat schijn bedriegt en dat de fijne kneepjes van iemands karakter verborgen konden liggen in de zetten van een schaakbord.”

Is dit werkelijk door een machine, die alleen werkt met een wel/geen stroompje, ofwel 1 en 0, geschreven? Of zit er toch stiekum ergens een mens te redigeren? Lijkt mij lastig om dat in minder dan een minuut te doen, Maar goed, om de

mogelijkheden van AI enigszins te relativeren, heb ik op de site creator.nightcafe.studio een afbeelding door AI laten maken met de tekst; **"Exhibit A is a game of chess"** en dan krijg je dit:

Bijna goed...zou ik zeggen

Schach im Freien - Rotterdam 2019

Kees Volkers

De foto is genomen in mei 2019. Plaats delict is de Markthal in Rotterdam, vijf jaar na de opening. Op de achtergrond 'het potlood', dat oprijst naast de kubuswoningen, ofwel het Blaakse Bos, allebei van architect Piet Blom.

Het schaakspel wordt niet gebruikt. En passant een rolstoel, die ook bij dat jongetje meer belangstelling opwekt

dan de mysterieuze stukken op de zwart-witte vlakken. De vraag is of we hier nog van Schach im Freien mogen spreken. Want de hele ruimte is overdekt. De kopse kanten lijken open, maar zijn in werkelijkheid afgesloten door glazen gevels. Openluchtschaak is het dus eigenlijk niet. Maar 'schaken in de openbare ruimte' voldoet ook als vertaling, neem ik dan maar aan.

Overigens zag ik bij een recent bezoek aan de Markthal dat het schaakspel er niet meer was.

De Markthal is gebouwd op de plek waar Rotterdam is ontstaan, waar in de Middeleeuwen een dam lag in het riviertje de Rotte. Hier mondde de Rotte uit in de Nieuwe Maas. De Hoogstraat - de voormalige dam en dijk in de Rotte - loopt er vlak achter.

In 1871 is een deel van de Rotte gedempt om plaats te maken voor een spoorwegviaduct in de lijn Rotterdam-Dordrecht met bruggen over de Nieuwe Maas. In 1993 werden de bruggen vervangen door een tunnel en het spoorwegviaduct door een ondergronds tracé. Onder het spoorwegviaduct stonden vanouds de kramen van de grote markt. Na de sloop van het viaduct was een grote ruimte ontstaan, die ruimte gaf aan de nieuwe Markthal. Deze staat dus wel op een historisch logische plek. De 'gewone' dagmarkt bestaat overigens ook nog 'gewoon' naast de Markthal.

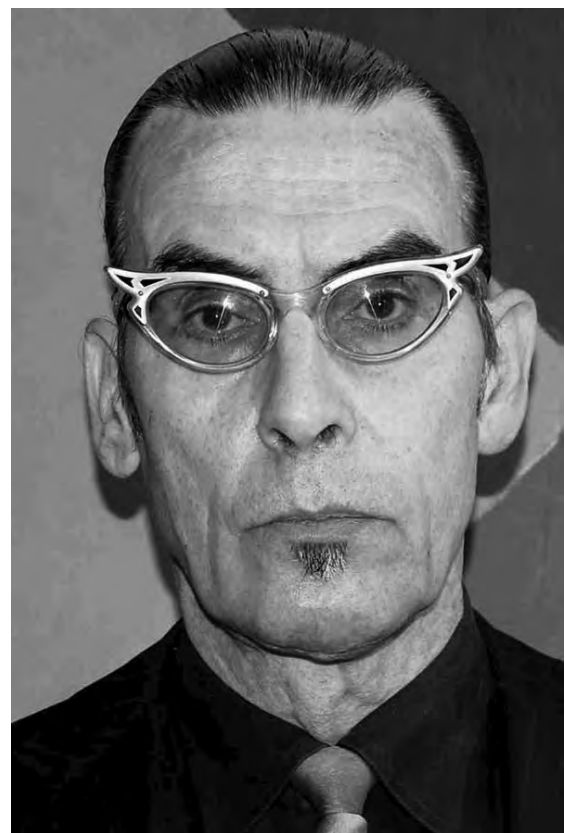
De Markthal heeft niet zo veel met de alledaagse markt te maken, het is vooral een overdekte hal met hippe food- en horecatentjes. Eronder ligt een grote parkeergarage. In de 'huif' zijn 228 appartementen gerealiseerd, die dus uitkijken op 'de markt'.

Binnengevel en dak van de huif zijn beschilderd met dieren en land- en tuinbouwproducten, getiteld 'Hoorn des

Overvloeds'. De bijnaam 'Sixtijnse kapel van Rotterdam' was al snel geboren.

Wat niet wil zeggen dat iedereen zo enthousiast was over dit nieuwe Rotterdamse fenomeen. In dagblad Trouw bekende oer-Rotterdammer Jules Deelder na de opening dat hij er niet veel mee had, met dat megalomane gedoe: 'Ik vind het een hangar voor een zeppelin. Die hadden ook van die grote loodsen'.

Met schaken had Deelder overigens ook weinig. Toen de fotograaf van Trouw hem in het café vroeg om te poseren achter een schaakbord: 'Schaken? Dat heb ik nooit gedaan. Pleurt op met je schaakbord!'

Jules Deelder (1944-2019)

Spakenburg en Ermelo: de avonturen van het vijfde

Herman van der Ploeg

Na de ingecalculerde nederlaag tegen *En Passant 4* uit Spakenburg had ons vijfde team (SOS, derde klasse 3B) geen enkele kans meer om te promoveren. En na de laatste externe, 3-3 tegen VSG, bleven we uiteindelijk steken op een vijfde plaats: de grauwe middenmoot. En dat terwijl we op 17 maart voor ons doen toch op topsterkte verschenen in het roemruchte Bunschoten-Spakenburg, waar ze - terecht - nog aan het nagenieten waren vanwege hun legendarische bekeroverwinning op FC Utrecht.

Ik heb *helemaal* nulkommaniks tegen Spakenburg, laat dat duidelijk zijn. Toen ik er een aantal jaar geleden nog boeken vertaalde op camping *De Zeven Linden* in de bossen bij Baarn, fietste ik er regelmatig heen, langs die prachtige Eem, om er een vers visje te eten en naar de bruine vloot te kijken.

Mooie kerken ook. Best véél kerken trouwens, voor zo'n relatief klein plaatsje. Maar ja, zo gaat dat bij die gereformeerden/hervormden/vrij-gemaakten etc. en hoe ze verder ook mogen heten. Een goede kerk scheurt! Afsplitsen die hap! Lees Maarten 't Hart en je begrijpt er iets meer van.

Enfin, ter zake. Almer Tolby fungeerde als welkome invaller op het eerste bord. Echter, zijn tegenstander had een rating van 1864(!). De mijne, op bord twee, had 1714. En verder hadden ze nog een 2000+ speler op de reservebank. Het doel was overduidelijk: promotie! De gemiddelde rating van *En Passant 4* was zelfs hoger dan die van het externe team boven hen. Dat zegt toch wel iets.

Het was ontegenzeggelijk een hecht gezelschap. De spelers droegen allen een zwarte clubpolo met ludieke slogans op de rug ("Remise is winst", "Ik had liever aan de bar gezeten" en meer van die ongein). Verder werd het speelzaaltje opgesierd door een aantal dartborden aan de wanden. Gelukkig werd er die avond slechts met ratings en niet met pijltjes gesmeten.

In de fraaie witte toren van het schaakcomplex kwam je via de wenteltrap naar beneden in een hoefijzervormige bar, waar een uitbundige, luidruchtige kroegsfeer heerste, met stevige, potige kerels, waarvan sommigen de fysionomie van een walvisvaarder uit de VOC-tijd hadden.

Maar... zag ik daar nou een wit lijntje op de bar? Welnee, gewoon een gescheurd suikerzakje...

Tot zover mijn poging tot sfeerverslag.

Het werd 3½ - 2½ voor Spakenburg. Albert verloor al snel zijn dame, ■■■ verloor met wit een ingewikkelde Konings-Indische partij die beneden nog zeer lang werd nageanalyseerd. Ik verloor omdat ik een combinatie over het hoofd zag die werd ingeleid door een kwaliteitsoffer. M'n tegenstander hield er een stuk meer aan over. Meteen opgegeven. Douwe en Stephan wonnen knap, en Freek speelde remise. De eindstand viel eigenlijk niet eens zo héél erg tegen, gelet op het forse ratingverschil.

En daarna de nachtelijke terugreis over donkere provinciale wegen, laat thuis, balen, slecht slapen. Heb ik hier volgend jaar nog wel zin in?

Maar goed, de laatste thuiswedstrijd op 12 april tegen VSG (het Veluws Schaak Genootschap, uit Ermelo) ging nergens meer over.

Het werd 3-3. Albert verloor een toren en moest niet lang daarna opgeven. Stephan naast mij had een paard meer in een pionneneindspel en won secuur, ik zou haast zeggen, met mathematische precisie... René hield héél erg knap remise met een kwaliteit achter. Goed gedaan jochie!

Zelf had ik een overwegende stelling met twee pionnen meer, maar na een onnauwkeurigheid van mij werd het helaas toch remise in een toreneindspel. Had beter gekund. Hartgrondig balen, want in gedachten had ik het winstpunt al bijgeteld.

■■■ speelde - naar eigen zeggen - een chaotische pot, waarbij zijn tegenstander in een Konings- Indische partij snel al zijn pionnen naar voren gooide. Het cruciale moment kwam toen Freek een paardoffer van zijn tegenstander verkeerd inschatte, waarna zijn positie vrij snel uit elkaar viel.

Maar ■■■ speelde met zwart een vlotte winstpartij.

(Siciliaans, Morra-gambiet):

1.e4 c5 2. d4 cxd4 3. c3 d3 4. Lxd3 (met het idee dat de loper daar niet lekker staat) 4...Pc6 5. Pf3 Pf6 6. 0-0 g6 7. Lg5 Lg7 8. Te1 d6 9. Lc4 0-0 10. Pa3 a6 11. e5 Nxe5 12. Nxe5 dxe5 13. Rxe5 Qc7 14. Qe2 Ng4

15. f4 Nxe5 16. fxe5 Bxe5 17. g3 b5 18. Bd5?? Qc5+

19. Qe3 Qxd5

en zwart won eenvoudig.

De beminlijke tegenstandster van Douwe koos voor doorspelen tot het bittere eind ("Want dat is leuker voor jou...") en gaf op één zet voor het mat.

DRIE SOS

En zo eindigden de externe avonturen van het vijfde. De onderlinge sfeer was prima, onze teamcaptain Els deed uitstekend organisatorisch werk (het vervoer regelen naar externe wedstrijden was

niet altijd makkelijk, gebrek aan auto's), en halverwege het seizoen was er een gezellig etentje bij de Mexicaan.

En Passant 4 en *Amersfoort 4* promoveren, zij behaalden 12 respectievelijk 11 matchpunten. DBC 4 had eveneens 11 punten, maar zij scoorden één (!) bordpunt minder.

Gambietje hier, gambietje daar (2) Englund gambiet

John Temming

In deze serie wil ik je meenemen in de wereld van gambieten die ik de afgelopen eeuwen met succes en soms met minder succes heb gespeeld. Ik geef deze “geheimen” prijs omdat ik het zou leuk zou vinden als er iemand door deze serie gambieten met plezier en succes gaat spelen. In dit artikel het redelijk onbekende **Englund gambiet**.

De uitgangspositie is **1.d4 e5!?**, de (weinige) literatuur hierover geeft zwart's zet een **?!** De naam is vernoemd naar Fritz Englund, een middelmatige Zweedse schaker uit 18 zoveel. (58^e in 1907 zegt Chessmetrics, 246^e in 1907 zegt de EDOchess site) Maar zoals zo vaak was hij niet de eerste die het speelde, maar werd het vernoemd naar hem omdat hij een thematisch toernooi met een variant hiervan sponsorde in 1932.

De net zo onbekende Henry Charlick schijnt het zo'n 30 jaar eerder vaak gespeeld te hebben en had eigenlijk meer recht op de naam van het gambiet.

Goed beschouwd is het misschien dan een dubieus gambiet, maar het verrassingseffect is vrij hoog, super geschikt voor vluggertjes. In de jaren dat ik het speelde durfde ik het

zeker ook aan tegen de sterkere tegenstanders in een lange partij, waarover later meer.

Als eerste laat ik de leuke val zien waar veel spelers intrappen als ze “normale” zetten doen.

1.d4 e5 2.dxe5 Pc6 3.Pf3 De7 4.Lf4!?

is gewoon logisch, zet 3 en 4 van wit kunnen ook in de andere volgorde uiteraard.

4...Db4+

Wat hier vaak gebeurt is, óf wit ziet de horizontale dreiging niet (Lf4 staat in), óf denkt de mooie weerlegging

5.Ld2 Dxb2 6.Lc3??

te hebben. Na het ontzuisterende **6...Lb4**

komt wit er niet zonder kleerscheuren vanaf. Nog leuker is

het natuurlijk als wit dan het logische

7.Dd2??

er achteraan gooit want na

7...Lxc3 8.Dxc3

is het mat na

8...Dc1#.

In talloze vloggertjes op internet maar ook in reguliere partijen (tegen Karel Remkes, Ton Tamse en Hans Donck, de oude garde kent ze nog wel) heb ik dit op het bord gehad. Werk gedaan, op naar de bar...

Uiteraard hoeft wit zich niet zo naar de slachtbank te laten leiden en de zet 5.Ld2 is gewoon prima in deze variant als wit daarna maar 6.Pc3 speelt. Dit leidt tot een hoofdvariant waar zwart heel secuur moet spelen en waar wit dan meer dan genoeg compensatie heeft voor de pion. Verderop meer hierover, eerst kijken we naar andere alternatieven.

1.d4 e5 2.dxe5 Pc6 3.Pf3 De7 4.Dd5!?

Wit verdedigt de pion en de dame staat lekker centraal. Zwart moet hier

4...f6!?

spelen. Na de logische zetten

5.exf6 Pxf6 6.Db3 d5 (zwart wil lang rokeren) werd door mijn tegenstanders steevast

7.Pc3

gespeeld, waar Lf4 en Lg5 toch ook alternatieven lijken.

7...Ld7

Hier is voor wit de keuze tussen Lf4, Lg5 en Dxb7, hoewel ik de laatste zo goed als nooit op het bord heb gehad. Maar in alle gevallen is er naar mijn mening goede compensatie voor de pion vanwege de ontwikkelingsvoorsprong en druk op de e-lijn. Het lijkt verleidelijk om een tweede pion te snoepen met **8.Pxd5**, maar na

8...Pxd5 9.Dxd5 Pb4 10.Dc4 Lf5 11.Pd4 0-0-0!

Blijft zwart een gevaarlijk initiatief houden:

12.Pxf5 Dd7! (dreigt mat en terugwinnen stuk) **13.f4 Dxf5.**

Een mooi voorbeeld van de speelbaarheid van de 4.Dd5 variant is mijn partij tegen Seth van de Vegt (oktober 2012) Vanuit vorig diagram

**8.Lf4 Pa5!? 9.Da3 Dxa3 10.bxa3
Lxa3 11.Tb1 c5 12.Ld2?! (Le5 was
beter) Pc4 13.e4 Pxd2 14.Pxd2
Lb4! 15.Pxd5 Pxd5 16.exd5**

Wit is hier ondanks de pion meer redelijk overspeeld en als zwart hier 0-0-0 i.p.v. 0-0 had gekozen was er flink voordeel voor zwart, vooral de c-pion is zwak en de ontwikkeling van wit is nog niet af. Helaas slaagde ik er in om dit na 48 zetten om te zetten naar verlies, maar dat lag niet aan de opening.

**1.d4 e5 2.dxe5 Pc6 3.Pf3 De7
4.Pc3!**

Naar mijn mening de beste zet, maar het gekke is dat daarna bijna nooit de beste vijfde zet wordt gespeeld, waarschijnlijk doordat we allemaal opgegroeid zijn met het dogma “zet nooit nog een keer met hetzelfde stuk in de opening”.

4...Pxe5 5.Pd5!

De computer vindt 5.e4 beter maar als mensachtige vind ik Pd5 vervelender, na

**5...Pxf3+ 6.gxf3 Dd8 7.e4 c6 8.Pc3
b5** vind ik wit beter staan.

In de variant met 5.e4 hield ik Majnu (in april 2014) simpel op remise op zijn voorstel na 17(!) zetten. Hoewel Majnu een veel betere schaker was had hij een echt slechte score tegen mij in die jaren, dus wellicht vandaar zo’n vroeg aanbod. Maar wederom een succes qua spel tegen een sterkere speler. En zelfs ons icoon Jan Prins kon ik in februari 2000 op remise houden met het Englund gambiet. Jan speelde 4...g3, maar kreeg daar niets mee. Na zet 26 stond het zo:

Jan speelde hier 27.De3, eigenlijk een indicatie dat ie ook niet meer in

de overwinning geloofde. Uiteraard kwelde hij me nog een zet of 25 voordat er remise overeen gekomen werd.

Maar de Immergrüne in dit gambiet speelde ik in een simultaan tegen Hans Bohm, lang lang geleden. Er is een artikel van met uitgebreide analyse en het verhaal erachter in een oude gescande Balans. (Artikel heet Ook dat nog!).

Maar hier dan wat fragmenten van deze partij:

1.d4 e5 2.dxe5 Pc6 3.Pf3 De7 4.Pc3 Pxe5 5.e3

Ook hier weer een veilige opbouw.

5...c6 6.Le2 Pf6 7.O-O d5 8.b3 Pxf3+

Is weer een verdediger minder, want met b3 geeft wit aan dat die loper niet inzetbaar gaat zijn op de koningsvleugel.

9.Lxf3 De5 10.Lb2 Ld6 11.g3 Lh3 12.Te1 O-O-O 13.Dd4 Df5

Uiteraard heeft zwart geen trek in een ruil.

14.Lh1 Pg4

Het siliconenmonster ziet maar 1 zet, 15.f3. Maar vanuit een mens gezien snap ik wel dat je dit niet zo snel zou doen. Pxf2, Pf6 en Pe5 zijn dan allemaal zetten die de zwakte van f3 blootleggen.

15.Te2 h5!

Het siliconenmonster stelt al drie zetten Kb8 voor om de pion niet te verliezen, slaat nergens op!

16.e4 dxe4 17.Dxe4 Dd7

Hier ziet de computer de stelling als gelijk.

18.Td1 The8 19.Dc4?

Een dikke blunder, maar niet zo makkelijk te zien waarom, Dd3 was de zet om gelijk spel te houden.

19...Lxg3!! 0-1

De varianten zijn mooi en redelijk simpel:

- 20.Txe8 Lxh2#
- 20.Txd7 Lxh2#
- 20.fxg3 (of hxg3) Dxd1+
21.Pxd1 Txd1 22.Te1 Texe1+
23.Df1 Txf1#
- 20.Pd5 Lxh2#
- 20.Ld5! Txe2! 21.Pxe2?! Lxf2+
22.Kh1 Pe3! En de laatste is een typische computer variant:

- 20.Ld5! Txe2! 21.Dxe2 Lxf2+
22.Kh1 Dc7 23. Le6+ fxe6
24.Txd8+ Dxd8 25.Df3 Ld4!

De witveldige loper is onkwetsbaar nu. Was geen spiegel waard, waarschijnlijk omdat het een simultaan was. Maar een Fide meester met zwart in 20 zetten omleggen is toch niet niks vind ik...

En dan nu de variant waar wit duidelijk iets beter staat :

1.d4 e5 2.dxe5 Pc6 3.Pf3 De7 4.Lf4 Db4+ 5.Ld2 Dxb2 6.Pc3 Lb4 7.Tb1 Da3 8.Pd5 Lxd2+ 9.Dxd2 Kd8 10.e4 Pge7 11.Lc4 Dc5 12.Le2 Te8 13.Tb5 Da3 14.O-O

Wit staat beter, maar zwart hoeft zeker nog geen wanhoop te hebben. Met zetten zoals eerst h6 (anders is Pg5 vervelend) en a6 en op een geschikt moment Pg6 kan zwart zich onder de druk uitspelen naar mijn mening. Dus: Probeer de Englund eens!

Hans Böhm proost op de Englund van John

Oplossingen Rode Lopers combineren aflevering 44

Stelling 1: Nikos Kasomoulis – René de Korte

Interne competitie Rode Loper, 31 mei 2023

1...Tc1+ 2.Kh2 neemt het enige vluchtveld van de loper weg. **2...h4**. Het stuk gaat verloren. We halen nog even de definitie van tactiek erbij die ik in de vorige balans gebruikte: *tactiek [...] is het winnen van materiaal of het mat zetten van de tegenstander door middel van een combinatie. Een combinatie is een geforceerde manoeuvre van zetten waarbij een of meer stukken samenwerken.* Aan deze definitie voldoet de manoeuvre van René volledig: het is een samenwerking tussen de toren en de pion en het wint materiaal. Waarschijnlijk ben ik te perfectionistisch, maar toch is er iets waardoor ook deze combinatie niet de gedroomde rubriek-

combinatie is. Misschien is het omdat de eerste zet zodanig voor de hand ligt, dat je er niet voor hoeft te puzzelen. Hij springt als het ware meteen in het oog. Voor een perfecte rubriek-combinatie zoek je eigenlijk toch iets meer spektakel.

Stelling 2: Jewdah – ikecht (Jaap Kamminga)

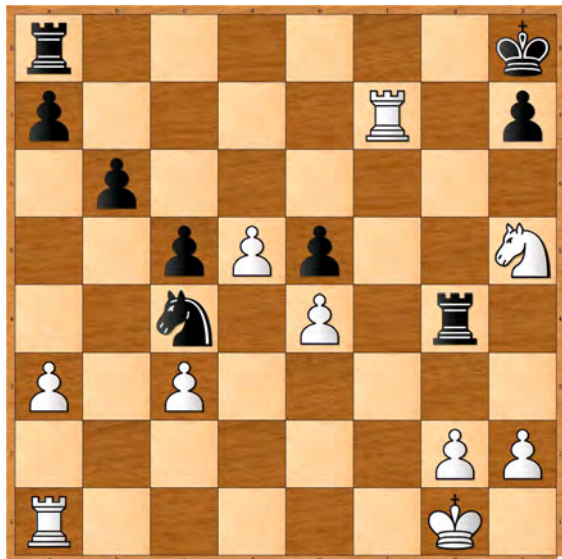
Snelschaakpartij chess.com, 20 juni 2023

Een makkelijk te missen kans. Het witte paard dat de dame aanvalt, kan er dankzij het aftrekschaak gratis worden afgeslagen. Dat deed Jaap dus ook in zijn partij en won, want het is een prima zet. Echter, met **1...Pd3#** had hij de partij onmiddellijk in zijn voordeel kunnen beëindigen. Een prima oefening voor in een rubriek, maar wel in de categorie *als oefening veel makkelijker dan in een echte partij*.

Stelling 3: Thom Zwamborn – Martijn Eefting

Interne competitie Rode Loper, 15 februari 2023

1.Txh7 Kxh7 2.Pf6+ Kg7 3.Pxg4 en wit staat twee gezonde pionnen voor. Het is duidelijk een tactische wending die aan de definitie van tactiek voldoet. Wat deze oefening echter sub-ideaal maakt voor de rubriek is dat het betwistbaar is of 1.Th1 objectief de beste zet is. Stockfish ziet net iets meer in het niet-tactische 1.Taf1. De vraag is dus, moet de oplossing in de rubriek altijd de beste zet zijn? Mijn voorzichtige antwoord daarop is nee. In de stelling wint de juiste zet niet alleen een pion, maar vereenvoudigt de stelling ook. En in deze stelling is dat een voordeel. Als je een zet tegenkomt, waardoor je stelling verder verbetert, waarom dan nog tijd spenderen aan het vinden van een nog betere zet?

Stelling 4: peterdasch – paloooper

Snelschaakpartij lichess.org, 4 juni 2023

1.Dh5+ gxh5 2.Tf6# Is dit tactiek? Ja. Want wit forceert mat door materiaal te offeren, een hele dame zelfs. Maar is het een geschikte oefening voor een combinatierubriek? Mwah... het probleem met deze stelling is dat wit al huizenhoog gewonnen staat. Hij staat een stuk en een pion voor en heeft een hele batterij andere zetten die eveneens makkelijk winnen. 1.h4 is bijvoorbeeld een uitstekende voortzetting, maar ook rustigere zetten als 1.c5 of 1.Txc7 zijn overtuigend. Toch speelt hier ook een esthetische overweging mee. Een dameoffer doet het altijd goed en de slotstelling mag er ook zijn: de eigen pionnen die de koning verhinderen zorgen voor soort mat-achter-de-paaltjes.

Stelling 5: Henk Dissel – Hans Nijland
Interne competitie Rode Loper, 7 juni 2023

1.Te8+ Kh7 2.Txb7 Txb7 3.De4+ met een dubbele aanval (schaak en de toren op b7). Ook hier zijn meerdere goede zetten mogelijk, maar deze is toch wel het beste en het meest geforceerd. Daarmee is dit niet de perfecte, maar toch wel een goede oefening voor in de rubriek.

Stelling 6: Roel Zuidema – Marcel Scholten
SOS-competitie Zeist – DRL 23 mei 2023

Marcel: “Hier speelde ik **1... Pe4!** **2. Lxe4** (2.Txe4 dxe4 3. Lxe8 Lxh4) **2...dxe4** (2...Lxh4 3. Lf5!) **3. Lxe7 Txe7 4.Txe4 Dd7** (weer only move) en 4 zetten later 0-1.” Fraai gespeeld, maar is het tactiek? Enerzijds ja. Met name het doorzien van tactische antwoorden zoals 3.Lf5! maakt dit fragment heel tactisch. Maar is de oplossing zelf tactiek? Het is een serie van enkele *only moves* zoals Marcel zegt, en toch... het offert niets en forceert ook geen extra materiaalwinst. Het consolideert alleen de materiele voorsprong die er al was in de beginstelling. Een voorbeeld van een twijfelgeval, maar interessant genoeg om hem op te nemen,

Ranglijst interne competitie, editie 2022-2023, na ronde 38, :

NB: Ronde 38 is ronde 37 plus 1 herberekening

positie:	vw:	speler:	punten:	delta:	wit:	afm:	score:	elo:	tp:
1	1	Henk Dissel	5146	60	0	8	22.0 / 30	1910	1948
2	2	Marcel Scholten	4786	58	0	3	20.5 / 34	1802	1804
3	3	Martijn Eefting	4616	66	2	12	16.5 / 26	1815	1847
4	4	Chris Regeling	4536	59	-1	3	19.0 / 35	1737	1758
5	5	Thom Zwamborn	4452	60	0	4	17.5 / 34	1778	1812
6	6	Jeroen Weelink	4320	70	0	18	14.5 / 20	1787	1906
7	7	Jan Prins	4282	58	-1	15	14.0 / 23	1996	1898
8	8	Eric van Aart	4049	63	1	10	15.0 / 27	1726	1706
9	9	Nonso Ezeoke	3954	-2	-1	19	13.5 / 19	1867	1874
10	10	Laurens Pollmann	3921	60	-1	7	16.0 / 31	1608	1591
11	11	Jacco Vermeulen	3832	67	1	5	15.5 / 33	1648	1635
12	12	Hendrik Aldenberg	3777	55	0	6	11.5 / 32	1704	1694
13	13	Leon Klute	3706	89	0	7	15.5 / 30	1575	1623
14	14	Hans Nijland	3606	54	1	11	12.5 / 27	1683	1672
15	15	Peter Hoogakker	3587	55	-1	13	12.0 / 25	1716	1678
16	16	Daniel Weise	3556	56	-1	11	12.5 / 27	1672	1653
17	17	Freek Bax	3545	57	-1	18	10.5 / 19	1517	1598
18	19	Jesse van den Hof	3491	54	-1	13	12.5 / 25	1680	1672
19	18	Marijn Jansen	3436	-28	1	23	11.5 / 15	1808	1874
20	20	Mattieu Bastiaanse	3347	19	1	23	10.5 / 15	1680	1660
21	21	René de Korte	3318	36	0	22	11.5 / 16	1686	1711
22	22	Jan Jansen	3313	56	0	14	12.0 / 24	1647	1606
23	23	Arjan Houwers	3307	56	1	14	10.5 / 23	1549	1546
24	24	Wim van Hoek	3241	48	1	13	12.5 / 25	1597	1574
25	26	Henk van Lingen	3142	62	1	4	13.0 / 33	1527	1534
26	27	Kees Volkers	3141	64	0	14	9.5 / 24	1597	1513
27	25	Steven Ros	3108	-9	-2	22	9.5 / 16	1633	1728
28	28	Rob Linssen	3065	-7	1	27	9.5 / 11	1763	1915
29	30	Ruth Woning	2951	73	0	12	11.5 / 26	1519	1512
30	31	Geurt van de Wal	2934	59	1	11	10.5 / 27	1454	1483
31	29	Mienuk van Osnabrugge	2925	5	0	22	9.5 / 16	1693	1722
32	33	Mathijs Haerden	2906	59	0	13	11.0 / 24	1442	1379
33	32	Wim Mol	2848	-17	-2	26	8.0 / 12	1651	1833
34	34	Wouter Visser	2737	5	-1	21	8.5 / 17	1460	1501
35	35	Gert-Jan van Oostenbrugge	2614	1	1	23	8.0 / 15	1595	1581
36	36	Jaap Bikker	2587	0	2	22	7.5 / 16	1483	1411
37	37	René de Ruiter	2546	57	1	2	11.0 / 35	1249	1229
38	39	Kees van Asperen	2520	58	0	6	13.5 / 32	1244	1409
39	40	Arnold van Gelder	2496	63	0	17	7.0 / 20	1433	1372
40	42	Pieter Bakker	2485	69	1	15	9.0 / 23	1452	1442
41	38	Douwe de Wit	2475	-5	-1	25	6.5 / 13	1351	1509
42	41	Albert Jansen	2466	43	1	13	8.0 / 25	1266	1305
43	43	Herman van der Ploeg	2422	44	1	27	7.5 / 11	1334	1527
44	44	Simon Steier	2383	22	2	19	8.0 / 18	1334	1446
45	45	Amr Wazzan	2370	38	0	26	7.5 / 12	1815	1755
46	46	Tom Licher	2294	-34	1	20	7.0 / 17	1364	1376
47	47	Han Gulyás	2270	-29	1	27	5.5 / 11	1583	1493
48	49	Fred Lucas	2252	-8	1	29	6.5 / 9	1735	1690
49	48	Timo Können	2251	-16	-1	25	6.0 / 13	1754	1615
50	50	Jaap Kamminga	2246	-6	0	28	6.5 / 10	1796	1785

51	51	Mike Harzevoort	2173	2	0	32	6.0 / 6	1914	1879
52	52	Henk van Lonkhuyzen	2109	1	1	27	7.0 / 11	1443	1392
53	53	Melvin Harmsen	2027	13	0	28	6.0 / 10	1743	1830
54	54	Daniël Wendt	2000	-8	1	25	4.5 / 13	1494	1452
55	55	Jori Lam	1950	-7	0	26	6.5 / 12	1450	
56	57	Els Goudriaan	1867	48	0	18	5.0 / 20	1117	1065
57	56	Toon van der Ouderaa	1861	1	0	30	5.5 / 8	1525	1402
58	58	Jorrit van der Schot	1773	3	0	28	5.0 / 10	1450	
59	59	Seth van der Vegt	1745	15	0	30	4.0 / 8	1907	1766
60	60	Roel de Lange	1719	2	0	30	5.0 / 8	1502	1433
61	61	Nikos Kasomoulis	1709	36	1	29	4.0 / 9	1576	1579
62	63	Razvan Toncean	1657	31	0	32	4.5 / 6	1571	
63	62	Stephan de Hoop	1628	-7	-1	33	3.0 / 5	1306	1409
64	64	Davide Dell'Anna	1613	-12	1	28	2.5 / 9	1146	
65	65	Ludwig Bremberg	1588	-10	0	28	3.5 / 10	1375	
66	66	Almer Toby	1551	-15	-1	31	4.0 / 7	1628	1514
67	68	Giannos Tsogias	1549	26	-1	27	3.5 / 11	1334	
68	67	Mike Schepper	1513	-14	-1	33	3.5 / 5	1564	
69	69	Arend van de Lagemaat	1453	-14	-1	35	2.5 / 3	1952	0
70	70	Marcel Bijlsma	1451	-6	-1	35	3.0 / 3	1631	1691
71	71	Ricardo den Brave	1429	-6	1	31	3.0 / 7	1330	
72	73	Kees Mulder	1377	8	1	31	3.0 / 7	1455	
73	72	Peter Budde	1376	-5	-1	21	3.0 / 17	1046	976
74	74	Tony Dong	1351	-10	0	34	2.5 / 4	1730	
75	75	Ernesto Bonne Boizan	1303	-5	-1	35	3.0 / 3	1901	1956
76	76	Victor van Bergenhenegouwen	1268	0	-2	32	2.5 / 6	1604	1500
77	77	Tijmen Schouten	1217	2	-1	35	2.0 / 3	1473	
78	79	Frans Ruiters	1186	5	0	34	2.0 / 4	1338	
79	78	Stijn van der Wal	1180	-4	0	36	2.0 / 2	1649	
80	80	Joey Matulessy	1177	21	-1	35	3.0 / 3	1607	
81	81	Paul Villalobos Valdivia	1133	-8	-2	34	2.0 / 4	1202	
82	82	Shahram Shokri	1078	-4	-1	35	1.5 / 3	1329	
83	83	Chris Lutz	1037	1	0	36	1.0 / 2	1808	1711
84	84	Hidde Stallinga	1022	-1	1	35	1.5 / 3	1030	
85	85	Harro Lemstra	1020	5	-2	36	1.0 / 2	1554	
86	86	Kas ten Westenend	1003	5	1	37	1.0 / 1	1837	
87	87	Reinier Schepers	996	5	1	37	1.0 / 1	1837	
88	88	Bram van Reemst	975	1	-1	37	1.0 / 1	1651	2035
89	89	Diederik Buitendijk	966	0	0	36	1.0 / 2	1397	
90	90	Bart Roest	949	7	-1	37	1.0 / 1	1496	
91	91	Tommi Sisso	937	-5	1	37	1.0 / 1	1697	
92	92	Vladimir Aleksic	924	-1	0	36	1.0 / 2	1602	
93	94	Thijs Dekker	903	0	1	37	1.0 / 1	1544	
94	93	Senne Verhave	903	-2	-1	37	1.0 / 1	0	
95	95	Angelos Kadigiannopoulos	896	0	-1	37	1.0 / 1	1553	
96	97	Lennart Bouma	890	8	0	36	1.0 / 2	1801	1856
97	96	Jacques van Gelder	889	0	1	37	1.0 / 1	1605	1553
98	98	Frans Andriessen	870	-7	0	36	1.0 / 2	1257	
99	99	Ivan Melnikov	853	0	-1	37	1.0 / 1	1474	
100	100	Lennart de Vries	846	0	-1	37	1.0 / 1	1464	
101	101	Declan Byrne	839	0	1	37	1.0 / 1	1464	
102	102	Ruben Whitfield	815	21	0	32	1.0 / 6	949	
103	103	Earvin Kroonstadt	782	-9	0	36	1.0 / 2	1084	
104	104	John Temming	773	-7	-2	36	1.0 / 2	1668	1506

105	106	Peter Spanning	759	1	0	36	0.5 / 2	1821	1609
106	105	Kees van Duijn	754	-7	-1	37	0.5 / 1	1151	
107	119	Jens Steenmetz	754	168	1	37	1.0 / 1	1854	
108	108	Rick van der Toorn	739	22	-1	37	0.5 / 1	1347	
109	107	Ablikim Abudukerim	735	-1	1	37	1.0 / 1	0	
110	109	Sander van Bentum	684	-7	0	34	0.0 / 4	892	
111	110	Mánas Ó hAirt	677	-7	0	34	0.0 / 4	688	
112	111	Leon Arends	650	-7	0	36	0.0 / 2	1034	
113	122	Tijmen Groen	640	68	-1	37	0.5 / 1	1364	
114	112	Aarya Baramakeh	633	0	-1	37	0.0 / 1	925	
115	113	Thomas Prent	626	0	1	37	0.0 / 1	747	
116	114	Maksim Vailiev	619	0	1	37	0.0 / 1	905	
117	115	Vasilii Kaminski	612	0	-1	37	0.0 / 1	1060	
118	116	Peter-Paul van Maanen	605	0	1	37	0.0 / 1	0	
119	117	Korbinian Köglmeier	598	7	-1	37	0.0 / 1	1122	
120	118	Floris Geerts	581	-7	0	38	0.0 / 0	1225	0
121	120	Barry Boone	577	0	1	37	0.0 / 1	0	
122	121	Alasdair Walstra	560	-14	0	38	0.0 / 0	0	
123	123	Oscar den Held	556	-7	1	37	0.0 / 1	1076	
124	125	Ashwari Akloe	542	-14	1	37	0.0 / 1	0	
125	124	Yorick de Kruijk	539	-21	0	38	0.0 / 0	1302	0
126	127	Stijn Voorhoeve	538	0	0	36	0.0 / 2	1370	989
127	126	Suraina Chabboe	535	-14	-1	37	0.0 / 1	676	
128	128	Ivan Dekker	521	-14	-1	37	0.0 / 1	1072	
129	130	Arthur Beresford	517	-7	0	36	0.0 / 2	881	
130	133	Thomas op de Coul	506	7	1	35	0.0 / 3	1207	1040
131	129	Rolf Goossen	504	-28	0	38	0.0 / 0	1707	0
132	132	Sabin Belu	493	-14	1	37	0.0 / 1	1201	
133	131	Piet Koenhein	490	-21	0	38	0.0 / 0	1284	0
134	134	Lorenzo Pozzi	489	-7	0	36	0.0 / 2	910	
135	136	Matteo Diana	465	0	-1	37	0.0 / 1	1212	
136	135	Paulus Jansen	462	-28	0	38	0.0 / 0	1517	0
137	139	Anna van der Vet	454	0	0	36	0.0 / 2	724	
138	138	Socrates Mahfoud	451	-7	1	37	0.0 / 1	1257	
139	137	Bas Verheijen	448	-14	0	38	0.0 / 0	1547	0
140	140	Conor Crump	437	-14	-1	37	0.0 / 1	905	
141	141	Lars Thijssen	430	-7	-1	37	0.0 / 1	1038	
142	142	Arnold Jorna	423	-7	1	37	0.0 / 1	1103	
143	143	Mitchel Wallace	416	-7	1	37	0.0 / 1	1840	1424
144	144	Merijn Snippe	409	0	1	37	0.0 / 1	1033	

Henk Dissel, van harte gefeliciteerd met het winnen van de **Interne Competitie!**

Verdere felicitaties gaan naar:

De winnaar van het **Bekertoernooi: Jan Prins.**

De winnaar van de **Nico van Harten Rating Trofee: Kees van Asperen.**